

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-704/23-J

Název	Základní škola a mateřská škola Opatov, okres Třebíč, příspěvková organizace
Sídlo	Opatov 68, 675 28 Opatov na Moravě
E-mail	zs.opatov@seznam.cz
IČO	71 004 343
Identifikátor	600 121 828
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Procházková
Zřizovatel	Městys Opatov
Místo inspekční činnosti	Opatov 68, Opatov 299
Inspekční činnost na místě	17. 5.– 19. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Opatov, okres Třebíč, příspěvková organizace, (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Základní škola má pět ročníků s 31 žáky, kteří se vzdělávají ve třech třídách, z toho jeden žák má speciální vzdělávací potřeby. Školní družina organizuje vzdělávání v jednom oddělení pro 30 účastníků. Mateřská škola je dvojtřídní s celodenním provozem. Poskytuje vzdělávání 42 dětem, ve věku od tří do sedmi let. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky je 15 dětí, z toho dvě děti s odloženou povinnou školní docházkou a jedno dítě s podpurným opatřením.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své práci vychází ředitelka školy z koncepce rozvoje, která analyzuje výchozí podmínky a pokrývá všechny základní oblasti činnosti školy. Ve spolupráci se zřizovatelem se podařilo dokončit řadu záměrů v materiální oblasti. Hlavní cíle jsou staveny s ohledem na potřebnost, trendy ve vzdělávání a společenskou poptávku. Úspěšně jsou realizovány společným sdílením zaměstnanců, částečnou podporou zřizovatele i zákonných zástupců. Daří se postupně naplňovat plánované cíle, vést děti a žáky ke zdravému životnímu stylu, či budovat školu jako vstřícné a bezpečné místo pro rodiče, děti a žáky. Jsou nastavena jasná pravidla organizace činnosti školy, která jsou všem dostupná a srozumitelná. Nedaří se zatím zajistit plnou kvalifikovanost výuky v základní škole.

V rámci nastaveného hodnotícího systému probíhá monitoring a vyhodnocování práce školy. Prováděná hospitační činnost vedení školy v předškolním vzdělávání má přínos při využívání získaných poznatků z autoevaluace s kladným dopadem pro další rozvoj školy. V kontrolní činnosti vedení školy jsou určité dílčí nedostatky (nedůsledná kontrola povinné dokumentace ve školní jídelně).

Uplatňovaný styl řízení v celé organizaci umožňuje všem zaměstnancům pracovat jako tým, který postupně zlepšuje výsledky vzdělávání dětí i žáků. V posledním školním roce se však ne vždy daří plnohodnotně udržovat příznivé mezilidské vztahy se zřizovatelem, což se částečně promítá i do vztahů na pracovištích.

Při dalším vzdělávání pedagogů postupuje škola plánovitě, umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích v souladu s potřebami školy a úspěšně usiluje o rovnoměrné zapojení všech členů pedagogického sboru do vzdělávání (např. Specifické poruchy učení, Chybný rozvoj řečových dovedností). Dílčí rezervy jsou v účinnějším vytváření podmínek pro vzájemné předávání zkušeností například formou vzájemných hospitací.

Nově otevřené třídy v mateřské i základní škole zvyšují kvalitu vzdělávání (nižší počet dětí a žáků v jednotlivých třídách). Rovněž efektivně a účelně škola využívá i prostředky informačních technologií pořízených v rámci dotací z covidového období a úspěšně tak rozvíjí informační gramotnost dětí a žáků.

Školní družina vhodně a účelně využívá vlastní hernu, ostatní prostory školy i školní zahradu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání se vyznačoval klidnou atmosférou. Prostředí bylo stimulující, dominovala verbální pohoda a klid. Učitelky se chovaly empaticky, dětem poskytovaly vhodný příklad. Úspěšně byla podněcována jejich vnitřní motivace k učení v návaznosti

na tematicky připravené prostředí, pomůcky i materiál zajišťující pestrou vzdělávací nabídku. Kladené nároky byly přiměřené věku a schopnostem, byly však méně diferencované. Bylo respektováno individuální tempo a rozvíjena individuální, skupinová společná forma práce. Spontánní a řízené činnosti přirozeným způsobem prolínaly celým vzděláváním. Dětská hra byla tvořivá a díky úspěšné spolupráci se dařilo podporovat rozvoj samostatně se rozhodovat a respektovat názor druhého. Dětem se dostávalo jasných a srozumitelných pokynů, popřípadě trpělivému opětovnému vysvětlení či upřesnění. Rovněž jim byl poskytnut prostor pro samostatný slovní projev, úspěšně byly zařazovány artikulační a dramatické činnosti. Výrazně efektivním způsobem probíhala podpora dětí v jejich osobnostním rozvoji. V rámci těchto aktivit byla podporována soudržnost a spolupráce, rozvíjení dětského přátelství, uplatňování důsledné práce s pravidly soužití ve třídě a posilování pocitu zodpovědnosti. Cíleně byly voleny takové činnosti, při kterých děti mohly zažívat úspěch, získávat sebedůvěru a zdravé sebevědomí. Zpětná vazba byla poskytována dětem zpravidla bezprostředně, souběžně byl upevňován pocit jistoty a bezpečí. Využíváno bylo především pozitivní hodnocení v podobě pochvaly a povzbuzení nejen za úspěch, ale i za snahu. V případě nejstarších dětí bylo zařazováno vzájemné hodnocení dětí i sebehodnocení, což je motivovalo a podporovalo jejich aktivitu.

Vzdělávání v základní škole probíhalo v klidné a vstřícné pracovní atmosféře. Žáci byli na začátku většiny hodin seznámeni s cílem a průběhem hodiny. Výuka využívala mezipředmětové vztahy i vazbu na místní region a byla logicky provázaná. Ve většině hodin se střídala frontální výuka se samostatnou prací. V části hospitovaných hodin byla pozorována úspěšná skupinová práce. K aktivizaci žáků využívali učitelé různé pomůcky (texty, pracovní listy, tabulky atd.). Aktivita žáků byla neobvykle vysoká při častém využívání interaktivních tabulí, které sloužily nejenom ke zvýšení názornosti výuky, ale i k efektivnímu rozvíjení myšlenkových dovedností žáků.

Učitelky žáky průběžně chválily a povzbuzovaly k další práci, také zařazovaly relaxační prvky, které měly pozitivní dopad na soustředěnost žáků ve výuce. V případě potřeby poskytovaly učitelky radu a individuální podporu. Žáci plnili aktivně zadané úkoly a projevovali o výuku zájem. Efektivní spolupráce asistentky pedagoga s pedagogickými pracovníky vedla ke vhodné podpoře žáka s potřebou podpůrných opatření i ke zkvalitnění výuky všech žáků. Učitelky mají o tomto žákovi dostatečné informace, doporučené formy práce při výuce zohledňovaly. V závěru ve velké části hospitovaných hodin proběhlo vzájemné hodnocení hodiny a výsledků práce žáků. Nekvalifikovanost pedagogů (především v druhém ročníku základní školy) se projevila nedostatečnou znalostí výukových metod a používání vhodných didaktických postupů, což se negativně odráželo ve výuce (výuka byla pouze frontální, mentorovaná a pro žáky nezajímavá).

Organizace zájmové činnosti ve školní družině umožňovala volbu individuálních aktivit podle zaměření jednotlivých účastníků, spolupráci ve skupinkách i rozvoj komunikačních a kreativních dovedností. V rámci environmentální výchovy se účastníci starali o hlodavce (pískomily). Školní družina úspěšně celoročně plní vlastní projekty (např. Perníková chaloupka, kde cílem jsou vzájemné vztahy a sociální hodnoty). Při těchto projektech školní družina úspěšně spolupracuje a propojuje tyto aktivity se základní školou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V systému sledování pokroku jednotlivých dětí v mateřské škole je kladen důraz na hodnocení sociálního a osobnostního rozvoje a herních schopností, v nichž nejstarší děti dosahují velmi dobrých výsledků. Na základě získaných informací jsou vyvozovány záměry

pro další pedagogické působení a vedou k cílenému a efektivnímu rozvíjení jednotlivých dětí. Sledovaná dosažená úroveň dětí ve vzdělávání odpovídala stanoveným cílům předškolního vzdělávání i jejich osobnostním předpokladům.

Spolupráce s rodiči je partnerská, škola klade na její rozvíjení velký důraz. Využíván je funkční komunikační a informační systém. Komunikace je vedena pravidelně v denním režimu, využívány jsou školní nástěnky. Vzájemně průběžně předávané informace o pokrocích dětí přispívají ke sjednocování postupů při vzdělávání a posilují vztah mezi rodinou a školou.

Pozitivně byl hodnocen posun ve spolupráci se základní školou, což se projevuje snížením adaptačních potíží dětí při přechodu do základního vzdělávání (děti denně potkávají pedagogické pracovníky a žáky základní školy, organizovány jsou společné akce atd.). Škola cíleně získává zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí, přijímá opatření ke zlepšení stavu.

Systém vlastních podpůrných aktivit směrem k těmto dětem je nastaven (úspěšná preventivní logopedická péče) v přímé návaznosti na zpětnou vazbu z vyššího stupně vzdělávání, tj. práce s výsledky.

Základní škola soustavně sleduje průběžné výsledky vzdělávání žáků, čtvrtletně je vyhodnocuje na jednáních pedagogické rady, k tomu využívá pouze vlastní nástroje (chybí externí testování – škola tak nemá možnost porovnání úrovně vzdělávání). Důraz je kladen na analýzu příčin neúspěšnosti žáků a přijímání vhodných opatření ke zlepšení. Podklady pro hodnocení jsou obohacovány o úspěchy žáků v soutěžích (např. matematické, recitační, sportovní) a tvorbu ročních portfolií. Škola spolupracuje s rodiči žáků při poskytování informací o průběhu a výsledcích vzdělávání. O úspěších a výsledcích žáků je informována veřejnost na webových stránkách, v místním zpravodaji, na sociálních sítích i prezentací v prostorách školy.

Škole se daří realizovat efektivní opatření k prevenci všech forem rizikového chování. Má nastavený minimální program prevence sociálně patologických jevů, který vychází především z podmínek školy. Podporuje komunikaci (školní projekty, nabídka zájmových aktivit), osobnostní a sociální rozvoj (besedy, komunitní kruhy) a aktivity zaměřené na zdravý životní styl (projekty Ovoce do škol, Školní mléko). Široké spektrum zájmových kroužků a dalších školních a mimoškolních aktivit účelně a systematicky podporuje rozvoj kompetencí, specifických zájmů žáků a přispívá k prevenci rizikového chování.

Škola o výsledcích vzdělávání pravidelně informuje zákonné zástupce na třídních schůzkách i individuálních konzultacích. Vzájemnou spolupráci zkvalitňuje nabídka společných školních akcí (např. vystoupení Den matek, Vánoční besídka, Zimní tvoření, Velikonoční dílny). Účastí na kulturním a společenském dění v městysi (např. veřejná vystoupení k výročí) se vedení školy snaží o zapojení žáků do života komunity. Pozitivně je hodnocena také spolupráce se školskou radou, či místními organizacemi a spolky.

Školní družina navazuje na činnost základní školy. Zájmové vzdělávání svými aktivitami vhodně podporuje individuální rozvoj všech účastníků, vede je k smysluplnému trávení volného času. Veřejnost je poté informována o zrealizovaných projektech především pomocí informačních tabulí. Školní družina ve spolupráci se základní školou úspěšně spolupracuje s místním ochotnickým divadlem Opatov. Cíleně jsou u zájmových účastníků rozvíjeny zejména kompetence sociální a komunikativní.

Závěry

Vývoj školy

- Navýšení kapacity mateřské školy (dvě třídy)
- Rozšíření základní školy na trojtřídní školu

Silné stránky

- Úzká a velmi dobrá spolupráce pedagogů školy při přechodu dětí z předškolního do základního vzdělávání
- Úspěšná realizace logopedické prevence v mateřské škole
- Projekty ve školní družině úspěšně realizované během celého školního roku

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybí využívání větší diferenciaci v mateřské škole
- Nízké výsledky ve vzdělávání v ročníku v důsledku chybějící kvalifikace některých pedagogů
- **Doporučení pro zlepšení činnosti školy**
- Zvýšit úroveň vzdělávání v ročníku v kontextu doplnění kvalifikace pedagogů
- Využívat častější diferenciaci v mateřské škole

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření/přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání v Základní škole Opatov, s platností od 1. 9. 2016
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání v Mateřské škole Opatov, s platností od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program ve školní družině Základní školy Opatov, ze dne 1. 9. 2022
4. Dokumentace školní družiny
5. Dokumentace ke školnímu stravování
6. Třídní knihy základní školy, školní rok 2022/2023
7. Třídní výkazy základní školy
8. Školní preventivní strategie, zpracované k 1. 9. 2016
9. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, ze dne 17. 5. 2023

10. Školní matrika mateřské a základní školy
11. Zápisy ze schůze pedagogické rady, školní rok 2022/2023
12. Výroční zpráva, školní rok 2021/2022
13. Směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání dítěte v mateřské škole, s účinností od 1. 9. 2021, ze dne 30. 6. 2021, včetně dvou příloh
14. Plán DVPP pro školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Mgr. Eva Švihálková, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.